Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2023/994

2023 11 14

TARYBOS REKOMENDACIJA

2023 m. lapkričio 13 d.

kuria įvertinama dalyvaujančių valstybių narių padaryta pažanga įgyvendinant įsipareigojimus, prisiimtus vykdant nuolatinį struktūrizuotą bendradarbiavimą (PESCO)

(C/2023/994)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 46 straipsnio 6 dalį,

atsižvelgdama į prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėtą protokolą Nr. 10 dėl nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo, nustatyto Europos Sąjungos sutarties 42 straipsniu,

atsižvelgdama į 2017 m. gruodžio 11 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2017/2315, kuriuo nustatomas nuolatinis struktūrizuotas bendradarbiavimas (PESCO) ir nustatomas dalyvaujančių valstybių narių sąrašas ([1]),

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

(1) Sprendimo (BUSP) 2017/2315 4 straipsnio 2 dalies d punkte numatyta, kad Taryba priima sprendimus ir rekomendacijas, kuriuose pagal to sprendimo 6 straipsnyje apibūdintą mechanizmą įvertinami dalyvaujančių valstybių narių įnašai, skirti sutartiems įsipareigojimams vykdyti;

(2) Sprendimo (BUSP) 2017/2315 6 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad, remdamasi Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) pateikta metine ataskaita dėl PESCO, Taryba kartą per metus tikrina, ar dalyvaujančios valstybės narės toliau laikosi to sprendimo 3 straipsnyje nurodytų didesnių saistančių įsipareigojimų;

(3) 2020 m. lapkričio 20 d. Tarybos išvadų dėl 2020 m. PESCO strateginės peržiūros priedo 1 priedėlyje nurodyta, kad ne vėliau kaip kiekvienų metų liepos mėn. vyriausiasis įgaliotinis turi pateikti metinę PESCO įgyvendinimo ataskaitą, kad Taryba galėtų ne vėliau kaip tų metų lapkričio mėn. priimti savo rekomendaciją, kuria įvertinama dalyvaujančių valstybių narių padaryta pažanga įgyvendinant įsipareigojimus, prisiimtus vykdant PESCO. 2018 m. kovo 6 d. Tarybos rekomendacijos dėl PESCO įgyvendinimo veiksmų gairių ([2]) 16 punkte nustatyta, kad Europos Sąjungos karinis komitetas (toliau – ESKK) Politiniam ir saugumo komitetui turėtų pateikti karines ir kitas rekomendacijas, kad pastarasis galėtų parengti Tarybos atliekamą peržiūrą, ar dalyvaujančios valstybės narės toliau įgyvendina didesnius saistančius įsipareigojimus;

(4) 2021 m. lapkričio 16 d. Tarybos rekomendacijos dėl didesnių saistančių įsipareigojimų, prisiimtų vykdant nuolatinį struktūrizuotą bendradarbiavimą (PESCO), vykdymo eiliškumo ir konkretesnių tikslų nustatymo, kuria panaikinama 2018 m. spalio 15 d. Rekomendacija ([3]) (toliau – 2021 m. lapkričio 16 d. Rekomendacija), 26 punkte nustatyta, kad dalyvaujančios valstybės narės peržiūrės ir atitinkamai atnaujins savo nacionalinius įgyvendinimo planus (NĮP) ir pateiktų juos PESCO sekretoriatui ne vėliau kaip 2022 m. kovo 10 d., o po to kasmet iki tos pačios datos pagal Sprendimo (BUSP) 2017/2315 3 straipsnio 2 dalį, atsižvelgiant į to sprendimo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytą vertinimo procesą. Kas dvejus metus prie NĮP turėtų būti pridedamas aukšto lygio politinis pareiškimas, kuriame dalyvaujančios valstybės narės galėtų išdėstyti pagrindinius pasiekimus, paskelbti konkrečius nacionalinius prioritetus bei pasidalyti savo patirtimi planavimo srityje ir nurodyti įnašus į visų didesnių saistančių įsipareigojimų vykdymą;

([1]) OL L 331, 2017 12 14, p. 57.
([2]) OL C 88, 2018 3 8, p. 1.
([3]) OL C 464, 2021 11 17, p. 1.

(5) 2021 m. lapkričio 16 d. Rekomendacijos 28 punkte nustatyta, kad vyriausiasis įgaliotinis turėtų atsižvelgti į tą rekomendaciją metinėje ataskaitoje dėl PESCO nuo 2022 m.; tai padės įvertinti, kaip kiekviena dalyvaujanti valstybė narė vykdo didesnius saistančius įsipareigojimus;

(6) 2022 m. kovo 21 d. Taryba priėmė Saugumo ir gynybos strateginį kelrodį, o 2023 m. kovo 20 d. vyriausiasis įgaliotinis pateikė savo Strateginio kelrodžio įgyvendinimo metinę ataskaitą, kurioje paragino valstybes nares toliau tvirtai politiškai angažuotis, kad būtų pasiekti PESCO tikslai ir būtų padedama įgyvendinti Strateginį kelrodį;

(7) 2023 m. gegužės 23 d. Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2023/1015 ([4]), kuriuo patvirtinamas Danijos dalyvavimas PESCO ir iš dalies keičiamas Sprendimas (BUSP) 2017/2315, kuriuo nustatomas nuolatinis struktūrizuotas bendradarbiavimas (PESCO) ir nustatomas dalyvaujančių valstybių narių sąrašas;

(8) 2023 m. liepos 25 d. vyriausiasis įgaliotinis Tarybai pateikė savo metinę ataskaitą dėl PESCO įgyvendinimo padėties (toliau – metinė ataskaita), įskaitant informaciją apie tai, kaip kiekviena dalyvaujanti valstybė narė įgyvendina savo įsipareigojimus pagal savo atnaujintus ir peržiūrėtus nacionalinius įgyvendinimo planus;

(9) todėl tuo pagrindu Taryba turėtų priimti rekomendaciją, kuria įvertinama dalyvaujančių valstybių narių padaryta pažanga įgyvendinant įsipareigojimus, prisiimtus vykdant PESCO,

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

I. Tikslas ir taikymo sritis

1. Šios rekomendacijos tikslas – įvertinti dalyvaujančių valstybių narių įnašus siekiant įgyvendinti 20 didesnių saistančių įsipareigojimų, prisiimtų vykdant PESCO. Vertinimas grindžiamas 2023 m. liepos 25 d. vyriausiojo įgaliotinio pateikta metine ataskaita ir 2023 m. dalyvaujančių valstybių narių pateiktais nacionaliniais įgyvendinimo planais (NĮP).

II. Išvados ir rekomendacijos

2. Remdamasi metine ataskaita, Taryba pabrėžia, kad dalyvaujančios valstybės narės suintensyvino pastangas siekdamos įvykdyti didesnius saistančius įsipareigojimus, be kita ko, vykdydamos PESCO projektus, kurie rodo pažangą visose atitinkamose srityse. Be to, Taryba pažymi, kad šių metų metinė ataskaita atspindi pirmuosius tęsiamo Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą padarinius dalyvaujančių valstybių narių saugumo ir gynybos politikai bei projektams. Tai matyti iš dalyvaujančių valstybių narių esamų planų pradinių pakeitimų, padarytų didelio intensyvumo karui reikalingiems pajėgumams, įskaitant strategines įgalinančias priemones, užtikrinti; jų ketinimo pritaikyti nacionalinę gynybos pramonės politiką ir strategijas; ir tvirtesnio jų bendradarbiavimo siekiant palengvinti tarpvalstybinį karinį transportavimą Europoje, įskaitant priimančiosios valstybės paramą. Dabartinėmis geopolitinėmis aplinkybėmis PESCO yra itin svarbi bendradarbiavimo gynybos srityje ir dalyvaujančių valstybių narių gynybos pajėgumų stiprinimo sistema, kuri yra lanksti, pritaikoma, bet ir toliau valdoma valstybių narių. Taryba palankiai vertina Danijos, kaip 26-osios valstybės narės, dalyvavimą, aiškiai parodantį, kad PESCO tebėra aktualus. Saugumo ir gynybos srityje stipresnė ir pajėgesnė Sąjunga teigiamai prisidės prie pasaulinio ir transatlantinio saugumo, taip pat ji papildo NATO, kuri tebėra jos narių kolektyvinės gynybos pagrindas.

3. PESCO sistemos vertingumą rodo ir sprendžiamos naujos saugumo problemos. Didesnis dalyvaujančių valstybių narių indėlis į PESCO įsipareigojimų vykdymą pradėjo atspindėti iš esmės pasikeitusios saugumo aplinkos poveikį visoms penkioms sritims: išlaidoms, planavimui, operatyviniam aspektui, pajėgumų trūkumų šalinimui ir Europos gynybos technologinės ir pramoninės bazės (EGTPB) stiprinimui. Nors iš NĮP esminių pokyčių dar nematyti, Taryba pažymi, kad dalyvaujančios valstybės narės esamuose planuose numato pradinius pokyčius, kad užtikrintų didelio intensyvumo karui reikalingus pajėgumus, įskaitant strategines įgalinančias priemones. Įgyvendinant kelis PESCO projektus buvo imtasi priemonių dalyvaujančių valstybių narių turimų pajėgumų prieinamumui ir veiksmingumui greitai padidinti, atsižvelgiant į iššūkius, kylančius dėl vykstančio Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą. Tokie projektai apima kovą su bepilotėmis orlaivių sistemomis, medicininę paramą ir ypatingos svarbos jūrų infrastruktūros apsaugą.

([4]) 2023 m. gegužės 23 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2023/1015 kuriuo patvirtinamas Danijos dalyvavimas PESCO ir iš dalies keičiamas Sprendimas (BUSP) 2017/2315, kuriuo nustatomas nuolatinis struktūrizuotas bendradarbiavimas (PESCO) ir nustatomas dalyvaujančių valstybių narių sąrašas (OL L 136, 2023 5 24, p. 73).

Pažanga penkiose įsipareigojimų srityse

4. Dabartinėmis geopolitinėmis aplinkybėmis Taryba palankiai vertina tvirtesnį bendradarbiavimą PESCO sistemoje ir geresnę padėtį visose įsipareigojimų srityse. Kartu ji pripažįsta, kad siekiant įvykdyti visus įsipareigojimus iki antrojo pradinio PESCO etapo pabaigos 2025 m., reikia daugiau pažangos.

5. Tuo tikslu Taryba pabrėžia:

a) dalyvaujančios valstybės narės toliau didino savo gynybos išlaidas, todėl 2023 m. jos išaugo 12 % ir prognozuojama, kad 2024–2025 m. toliau didės. Be to, 2022 m. 25 % visų gynybos išlaidų, skirtų investicijoms į gynybą, buvo panaudota siekiant paspartinti reikiamų pajėgumų įsigijimą ir atsargų papildymą daugiausia perkant serijinius gaminius ieškant skubių sprendimų, taip suteikiant naudos ir EGTPB. Primindama Versalio darbotvarkę ir Strateginį kelrodį, Taryba pakartoja, kad reikia didinti bei tobulinti finansavimą gynybos srityje ir gerinti pajėgumų plėtojimą bei planavimą ES, kad būtų geriau atsižvelgiama į operatyvines realijas ir naujas grėsmes bei iššūkius. Kartu Taryba ragina visas dalyvaujančias valstybes nares bendrai dėti pastangas, kad būtų sustabdytas gynybos srities moksliniams tyrimams ir technologijoms skirtų išlaidų mažėjimas (nuo 1,7 % iki 1,1 %) – jos lieka gerokai mažesnės už 2 % bendrą kriterijų. Dalyvaujančių valstybių narių prioritetas ir toliau turėtų būti mokslinių tyrimų, technologijų, plėtros ir inovacijų, taip pat įsigijimo – visų pirma dalyvaujančioms valstybėms narėms jį vykdant bendrai – skatinimas, kartu užtikrinant tinkamą pusiausvyrą tarp ilgalaikių inovacijų, susijusių su būsimais pajėgumais, ir pakankamo karinės įrangos kiekio bei atsargų, be kita ko, siekiant stiprinti EGTPB;

b) dalyvaujančios valstybės narės parodė, kad nacionaliniuose procesuose šiek tiek daugiau remiamasi ES pajėgumų plėtojimo priemonėmis ir iniciatyvomis. Šiuo atžvilgiu jos raginamos visapusiškai pasinaudoti ES prioritetų nustatymo priemonėmis ir iniciatyvomis, visų pirma ES pajėgumų plėtojimo planu (PPP), kuris yra vienas iš pagrindinių orientyrų plėtojant ES pajėgumus, atsižvelgiant į Pagrindinio tikslo procesą pajėgumų planavimo srityje, ir įgyvendinant visas su gynyba susijusias ES iniciatyvas ir priemones, taip pat suderintos metinės peržiūros gynybos srityje (CARD) rekomendacijomis, siekiant informuoti nacionalinius pajėgumų planuotojus, taip remiant dalyvaujančių valstybių narių pastangas, kai įmanoma, suderinti savo gynybos planus. Taryba priminė, kad PPP bei CARD ir atitinkamų NATO procesų, pavyzdžiui, NATO gynybos planavimo proceso, rezultatų suderinamumas buvo ir toliau bus užtikrinamas tais atvejais, kai reikalavimai sutampa, kartu pripažįstant skirtingą dviejų organizacijų pobūdį ir jų atitinkamą atsakomybę bei narystes;

c) siekiant užpildyti likusias spragas, kurias reikėtų panaikinti skubiai, dalyvaujančios valstybės narės raginamos labiau prisidėti prie vykdomų karinių bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) misijų bei operacijų ir išsamios duomenų bazės, grindžiamos ES kovinių grupių sąrašu, greitojo reagavimo duomenų baze ir pajėgų elementų sąrašais, ir kuri yra esminis ES greitojo dislokavimo pajėgumų (ES GDP) struktūros elementas, kartu atsižvelgiant į vieningo pajėgų rezervo principą. Be to, primenant Pagrindinio tikslo procesą, dalyvaujančios valstybės narės raginamos konkrečiau spręsti strateginių pajėgumų trūkumų klausimą, būtent – atsižvelgdamos į didelio poveikio pajėgumų tikslus. Dalyvaujančios valstybės narės taip pat turėtų baigti iš naujo įvertinti karinių BSGP misijų ir operacijų, karinių pratybų ir ES GDP bendrųjų sąnaudų aprėptį ir apibrėžtį, kad 2023 m. būtų pasiektas politinis susitarimas. Turėtų būti kuo greičiau užbaigtas darbas, susijęs su teisingos indėlio į karines misijas ir operacijas dalies parametrų nustatymu, kaip prašoma 2021 m. lapkričio 16 d. rekomendacijoje;

d) šalindamos pajėgumų spragas dalyvaujančios valstybės narės dar nepakankamai teikė pirmenybę Europos bendradarbiavimu grindžiamam požiūriui. Nors Taryba palankiai vertina tai, kad dalyvaujančios valstybės narės vis dažniau nagrinėja ES bendradarbiavimo galimybes patenkinti neatidėliotinus poreikius ir padidinti gynybos pajėgumų prieinamumą ir veiksmingumą, ji ragina jas daugiau investuoti ir naudoti didėjančius gynybos biudžetus, be kita ko, tam, kad būtų investuojama į Europos bendradarbiavimu grindžiamus sprendimus siekiant pašalinti pajėgumų spragas ir taip prisidėti prie nuoseklesnės ES gynybos aplinkos ir, kai įmanoma, sumažinant technologinę bei pramoninę priklausomybę;

e) dalyvaujančios valstybės narės toliau naudojosi Europos gynybos agentūros (toliau – EGA) kaip pagrindiniu Europos forumu bendriems pajėgumams plėtoti, visų pirma tokiai veiklai kaip reikalavimų suderinimas bei inovacijos, ir kaip bendrų viešųjų pirkimų sistema. Karinių reikalavimų suderinimas ir ginkluotųjų pajėgų sąveikumas – tiek pajėgumų, tiek operacijų atžvilgiu – tebėra pagrindiniai tikslai, atitinkantys PESCO prisiimtus įsipareigojimus;

f) dalyvaujančios valstybės narės daugiausia dėmesio skyrė tam, kad jų nacionalinėms pramonės šakoms būtų sudarytos sąlygos įsitraukti į tarpvalstybinį bendradarbiavimą ES, visų pirma pasitelkiant Europos gynybos fondą. Kai kurios dalyvaujančios valstybės narės praneša apie ketinimą kintant saugumo aplinkai pritaikyti nacionalinę gynybos pramonės politiką ir strategijas, be kita ko, sprendžiant tiekimo saugumo klausimus ir mažinant strateginę priklausomybę. Taryba pabrėžia, kad EGTPB reaktyvumas ir atsparumas turėtų būti stiprinami, kad būtų galima reaguoti į didelio intensyvumo karo scenarijus, ir ragina dalyvaujančias valstybes nares pasinaudoti naujomis iniciatyvomis siekiant padidinti ES gynybos pramonės gamybos pajėgumus. Dalyvaujančios valstybės narės taip pat raginamos toliau dalyvauti bendradarbiavimo programose, darančiose teigiamą poveikį EGTPB, be kita ko, atsižvelgdamos į tas programas savo įsigijimo strategijose ir procedūrose.

6. Taryba taip pat ragina kiekvieną dalyvaujančią valstybę narę atsižvelgti į metinėje ataskaitoje pateiktas išvadas bei rekomendacijas ir peržiūrėti bei atnaujinti savo įnašus įgyvendinant didesnius saistančius įsipareigojimus.

PESCO projektai

7. 2023 m. gegužės mėn. patvirtinus penktojo etapo PESCO projektus pagal Tarybos sprendimą (BUSP) 2023/995 ([5]), PESCO projektų skaičius pasiekė 68,prisidedant prie 20 didesnių saistančių įsipareigojimų įgyvendinimo. Taryba palankiai vertina naujus projektus, kuriais siekiama užtikrinti labiau operatyvinio pobūdžio ypatingos svarbos pajėgumus, stiprinti dalyvaujančių valstybių narių gebėjimą kovoti su konvencinėmis grėsmėmis ir užtikrinti naujos kartos pajėgumus, taip pat stiprinti ypatingos svarbos jūros dugno infrastruktūros apsaugą, ryšius ir medicininę paramą, pritaikytus ES greitojo dislokavimo pajėgumams.

8. Atkreipdama dėmesį į 2023 m. liepos 11 d. PESCO projektų pažangos ataskaitą, Taryba pabrėžia PESCO, kaip bendradarbiavimo sistemos, pritaikomumą bei veiksmingumą ir akivaizdžią pažangą visų sričių PESCO projektuose. Taryba palankiai vertina tai, kad kai kuriais vykdomais PESCO projektais jau numatyta spręsti klausimus su pajėgumais susijusiose srityse, kurių svarbą paryškino besitęsiančio Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą patirtis.

9. Be to, Taryba palankiai vertina tai, kad PESCO projektais jau pasiekta konkrečių rezultatų, be kita ko, tokiose srityse kaip kibernetinė, bepiločių sistemų, karinio mobilumo, cheminio, biologinio, radiologinio ir branduolinio stebėjimo ir medicinos paslaugų sritys. Kai kurie iš šių pajėgumų, pavyzdžiui, tie, kurie teikiami pagal PESCO projektus „Europos medicininės paramos vadavietė“ ir „Greitojo reagavimo į kibernetinius incidentus komandos“, jau buvo panaudoti arba aktyvuoti remiant ES BSGP misijas ir operacijas, t.y. EUMAM Ukraine ir EUTM Mozambique, arba ES partnerius, įskaitant Ukrainą. Šie teigiami pokyčiai rodo, kad PESCO projektai yra bendradarbiavimo kultūros puoselėjimo priemonė.

10. Kalbant apie projektus, kurie netrukus bus užbaigti, užtikrinus sėkmingus rezultatus, PESCO sekretoriatas galėtų sudaryti palankesnes sąlygas diskusijoms dėl sukurtų pajėgumų ir susijusių struktūrų naudojimo, įskaitant galimą tolesnę su projektais susijusią veiklą. Taryba taip pat siūlo, kad pasiekus tikslus ir taip užmezgus nuolatinį ir struktūrizuotą bendradarbiavimą, projektai galėtų būti nutraukti. PESCO sekretoriatas turėtų teikti rekomendacijas dėl projektų nutraukimo, siekiant užtikrinti, kad dalyvaujančių valstybių narių pastangos būtų sutelktos į tai, kad projektais būtų pasiekta konkrečių rezultatų.

11. Kartu Taryba pažymi, kad kai kuriems projektams reikia skirti ypatingą dėmesį arba juos ypač tikrinti, kad būtų pasiekta apčiuopiamų rezultatų, kaip planuota. Jei projektų nariai nustato, kad projektais negalima pasiekti laukiamų rezultatų arba juose nebedaroma jokios pažangos, tokie projektai turėtų būti nutraukti.

([5]) 2023 m. gegužės 22 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2023/995, kuriuo iš dalies keičiamas ir atnaujinamas Sprendimas (BUSP) 2018/340, kuriuo sudaromas projektų, kurie turės būti parengti pagal PESCO sistemą, sąrašas (OL L 135, 2023 5 23, p. 123).

12. Siekdama veiksmingai pradėti bendradarbiavimą ir užtikrinti kokybišką projektų poveikį ES gynybos aplinkai, Taryba pabrėžia, kad dalyvaujančioms valstybėms narėms naudinga pateikti brandžius projektų pasiūlymus, aiškiai nustatant koncepcijas, terminus, tikslus ir darbo programą. Atsižvelgdama į būsimus PESCO projektų etapus, Taryba pabrėžia, jog būtina, kad būsimi projektai būtų strategiškai aktualūs, atitiktų Strateginį kelrodį ir atspindėtų dabartines geopolitines aplinkybes, taip pat būtų susieti su ES pajėgumų plėtojimo prioritetais. Be to, vykdant projektus turėtų būti pasinaudota CARD nustatytomis bendradarbiavimo galimybėmis bendrų gynybos pajėgumų plėtojimo srityje. Šiuo tikslu dalyvaujančios valstybės narės raginamos apsvarstyti galimybę prašyti PESCO sekretoriato paramos įgyvendinant projektus, taip pat atitinkamai rengiant projektų pasiūlymus, pasinaudojant EGA ir Europos Sąjungos karinio personalo ekspertine kompetencija.

13. Dalyvaujančioms valstybėms narėms paprašius, PESCO sekretoriatas galėtų pasiūlyti ir padėti surengti PESCO projektų, kurie turi nustatytų sąveikų ir bendrumų, grupių susitikimus, kad būtų skatinamas bendradarbiavimas bei didinamas jų poveikis ir veiksmingumas, taupomi ištekliai ir užkirstas kelias bereikalingam dubliavimuisi. Be to, dalyvaujančios valstybės narės, prireikus remiant PESCO sekretoriatui, turėtų toliau stiprinti projektams skirtą strateginę komunikaciją ir jų naudingumą Europos saugumui ir gynybai. Be to, koordinuojančios valstybės narės raginamos teikti informaciją apie pažangą, įskaitant ESKK, kai pasiekiami svarbūs jų projekto orientyrai ir tikslai.

14. Taryba primena, kad bendrąsias sąlygas atitinkančios trečiosios valstybės išimties tvarka galėtų būti pakviestos ateityje dalyvauti pavieniuose PESCO projektuose, laikantis Tarybos sprendime (BUSP) 2020/1639 ([6]) numatytos kvietimo procedūros. Ji atkreipia dėmesį į kelių ES partnerių suinteresuotumą prisijungti prie PESCO projektų. Šiuo atžvilgiu Taryba palankiai vertina būsimą Kanados dalyvavimą Tarybos sprendime (BUSP) 2023/385 ([7]) numatytame antrame PESCO projekte „Logistikos centrų tinklas Europoje ir parama operacijoms“. Ji taip pat tikisi, kad sudarius administracinį susitarimą Jungtinė Karalystė ateityje dalyvaus karinio mobilumo projekte, kaip numatyta atitinkamame Tarybos sprendime (BUSP) 2022/2244 ([8]).

III. PESCO strateginė peržiūra

15. PESCO strateginės peržiūros (PSP), kuri turi būti atlikta ne vėliau kaip iki 2025 m. pabaigos, kontekste ir, kaip nurodyta pranešime dėl PESCO, kuriame taip pat primenamas kai kurių valstybių narių saugumo ir gynybos politikos specifinis pobūdis, Taryba primena, kad dalyvaujančios valstybės narės įvertins visų pradinio etapo PESCO įsipareigojimų vykdymą, aptars naujus įsipareigojimus ir priims sprendimus dėl jų, kad, laikantis Strateginio kelrodžio, būtų pradėtas naujas Europos saugumo ir gynybos integracijos etapas.

16. PSP suteikia puikią galimybę formuoti būsimą PESCO plėtrą ir ją pritaikyti prie geopolitinių aplinkybių, kartu išlaikant užmojus. Taryba ragina dalyvaujančias valstybes nares pasinaudoti PSP stiprinant PESCO, kad būtų galima geriau išnaudoti visą jo potencialą. Dėl geresnės paramos dalyvaujančioms valstybėms narėms, derinančioms savo planavimą ir užtikrinančioms reikiamus pajėgumus, PESCO gali svariai prisidėti prie sutartų tikslų įgyvendinimo ir dar labiau padidinti suderinamumą su kitomis ES gynybos iniciatyvomis ir veikla. Neužbėgant už akių PSP rezultatams, suformulavus didesnius saistančius įsipareigojimus taip, kad jie būtų konkretesni, išmatuojami, pasiekiami, aktualūs ir įvykdytini per nustatytą laiką, dalyvaujančioms valstybėms narėms bus lengviau juos įvykdyti.

17. Šiuo atžvilgiu Taryba palankiai vertina vyriausiojo įgaliotinio pasiūlymą pradėti PSP šių metų lapkričio mėn. PSP orientyrai ir terminai turėtų atitikti tris atskirus etapus: svarstymų etapą (2023 m. lapkričio mėn.–2024 m. gegužės mėn.), per kurį dalyvaujančios valstybės narės diskutuotų dėl PSP apimties ir masto; sprendimų priėmimo etapą (2024 m. birželio-lapkričio mėn.), kurio metu būtų susitarta dėl peržiūrėtinų PESCO elementų; ir įgyvendinimo etapą (per 2025 m.), kuriame būtų formalizuojami PSP rezultatai, prireikus iš dalies keičiant atitinkamus teisės aktus. Laiku užbaigus PSP, nuo 2026 m. bus galima pradėti kitą atnaujinto ir tvirtesnio PESCO etapą. Kadangi siūlomas

([6]) 2020 m. lapkričio 5 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2020/1639, kuriuo nustatomos bendrosios sąlygos, kuriomis trečiosios valstybės išimties tvarka galėtų būti pakviestos dalyvauti pavieniuose PESCO projektuose (OL L 371, 2020 11 6, p. 3).

([7]) 2023 m. vasario 20 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2023/385 dėl Kanados dalyvavimo PESCO projekte „Logistikos centrų tinklas Europoje ir parama operacijoms“ (OL L 53, 2023 2 21, p. 14).

([8]) 2022 m. lapkričio 14 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2022/2244 dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės dalyvavimo PESCO projekte „Karinis mobilumas“ (OL L 294, 2022 11 15, p. 22).

tvarkaraštis yra preliminarus, sulaukus svarstymo etapo rezultatų, jis gali būti atitinkamai pakoreguotas. Konkretesnė darbotvarkė ir papildomi dokumentai bus pateikti tinkamu laiku. Įgyvendinimas galėtų būti pradėtas anksčiau, jei dalyvaujančios valstybės narės taip susitartų ir kai įmanoma.

IV. Tolesni veiksmai

18. Dalyvaujančios valstybės narės turėtų daryti tolesnę pažangą įgyvendinant 20 didesnių saistančių įsipareigojimų, siekiant juos visus įgyvendinti ne vėliau kaip 2025 m., ir susijusius projektus, atsižvelgiant į šią rekomendaciją. Taryba pabrėžia, kad projektai turėtų padėti dalyvaujančioms valstybėms narėms įvykdyti didesnius saistančius įsipareigojimus.

19. Taryba taip pat pažymi, kad NĮP būtina sutelkti dėmesį į strateginius ir politinius aspektus. Tai padės vykdant PESCO taip pat prisidėti prie Strateginiame kelrodyje sutartų tikslų. Todėl dalyvaujančių valstybių narių prašoma atnaujinti savo NĮP ir pateikti juos PESCO sekretoriatui ne vėliau kaip 2024 m. kovo 10 d. Taryba pabrėžia, kad tai darant reikia geriau atspindėti dalyvaujančių valstybių narių gynybos politiką, į ateitį orientuotą planavimą ir tikslus, kad būtų aiškiai išdėstyti jų politiniai ketinimai ir vizija įgyvendinti įsipareigojimus. Dalyvaujančios valstybės narės taip pat raginamos toliau naudotis EGA skaitmenine platforma, t.y. ES bendradarbiavimas gynybos srityje, pateikiant savo NĮP, nes tai tapo dalyvaujančių valstybių narių pageidaujamu NĮP atnaujinimo būdu.

20. 2024 m. visos dalyvaujančios valstybės narės prie savo NĮP turėtų pridėti aukšto lygio politinį pareiškimą, kuriame būtų išdėstyti pagrindiniai pasiekimai ir nurodyti nacionaliniai prioritetai. Tai dar labiau užtikrins būtiną politinę atsakomybę ir padės diskusijoms politiniu lygmeniu, be kita ko, dėl PESCO ateities pasibaigus dabartiniam etapui, atsižvelgiant į būsimą PSP.

21. Pažymėdama, kad PESCO yra dalyvaujančių valstybių narių glaudesnio bendradarbiavimo vykdant įsipareigojimus ir projektus sistema, Taryba ragina dalyvaujančias valstybes nares ja naudotis daugiau ir geriau kartu su kitomis su gynyba susijusiomis iniciatyvomis bei procesais, visų pirma PPP, CARD ir Europos gynybos fondu, ir užtikrinant suderinamumą su jais. Be to, jų taip pat prašoma, atsižvelgiant į Strateginį kelrodį, PESCO sistemoje, kai įmanoma, pasinaudoti potencialiomis naujomis galimybėmis, susijusiomis su bendrais viešaisiais pirkimais, visapusiškai laikantis EGA programų ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2023/2418, kuriuo nustatoma priemonė Europos gynybos pramonei stiprinti vykdant bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus ([9]), ir didinti EGTPB gamybos pajėgumus, visapusiškai laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2023/1525 dėl paramos šaudmenų gamybai ([10]).

22. Taryba yra įsipareigojusi užtikrinti ES gynybos iniciatyvų darną ir mano, kad PESCO yra tam labai svarbus, be kita ko, atsižvelgiant į bet kokią būsimą su gynyba susijusią Sąjungos politiką ir priemones. Todėl Taryba primena, kad reikia nustatyti PESCO ir būsimų priemonių, skirtų EGTPB stiprinti, galimos sinergijos pobūdį ir mastą.

23. Atsižvelgiant į geopolitines aplinkybes ir naujas pastangas ES gynybos srityje, labai svarbu užtikrinti politinį postūmį ir didesnę dalyvaujančių valstybių narių atsakomybę, kad PESCO išliktų tikra strategine iniciatyva. Turėtų būti tęsiamos reguliarios dalyvaujančių valstybių narių ir vyriausiojo įgaliotinio, taip pat veikiančio kaip Komisijos pirmininko pavaduotojo ir Europos gynybos agentūros vadovo, aukšto lygio politinės diskusijos, be kita ko, atitinkamuose Tarybos parengiamuosiuose organuose, visų pirma Politinio saugumo komiteto, ESKK ir Politinės ir karinės grupės, taip pat kitais atitinkamais formatais. Taryba taip pat prašo PESCO sekretoriato toliau vykdyti savo funkcijas padėti dalyvaujančioms valstybėms narėms visų šioje rekomendacijoje nurodytų veiksmų atžvilgiu, be kita ko, organizuojant reguliarius susitikimus su dalyvaujančių valstybių narių atstovais.

([9]) 2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/2418, kuriuo nustatoma priemonė Europos gynybos pramonei stiprinti vykdant bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus (EDIRPA) (OL L 2023/2418, 2023 10 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj).

([10]) 2023 m. liepos 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1525 dėl paramos šaudmenų gamybai (ASAP) (OL L 185, 2023 7 24, p. 7).

Priimta Briuselyje 2023 m. lapkričio 13 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
J. BORRELL FONTELLES